

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
กลุ่มสาระการเรียนรู้: สาระทักษะการประกอบอาชีพ
รายวิชา: การพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอวังสามหมอ
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุดรธานี
กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้: สาระทักษะการประกอบอาชีพ

เรื่อง: การพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง ด้านการกรีดยางพารา ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ระดับการศึกษา: มัธยมศึกษาตอนปลาย เวลา: 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ / ตัวชี้วัด มาตรฐานการรู้ระดับ มีความรู้ ความเข้าใจ

- มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง ด้านการกรีดยางพารา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ 2.1 มีความรู้ ความเข้าใจ

- เข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง (พอประมาณ มีเหตุผล ภูมิคุ้มกัน มีความรู้ และคุณธรรม)
- เชื่อมโยงการพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับบริบทของตนเองและชุมชน

2. ตัวชี้วัด :

- อธิบายแนวทางการประกอบอาชีพที่มั่นคงตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- วิเคราะห์และวางแผนการพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืนในบริบทของตนเอง

3. สาระสำคัญ

การพัฒนาอาชีพให้มั่นคงต้องอิงกับหลักคิดที่รอบคอบ มีการวางแผน คำนึงถึงความเสี่ยง และความสามารถในการดำเนินงาน โดยบูรณาการแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ เพื่อความยั่งยืนของรายได้และคุณภาพชีวิต

4. สาระการเรียนรู้

- ความหมายของการพัฒนาอาชีพ ด้านการกรีดยางพารา
- ลักษณะของอาชีพที่มั่นคง ด้านการกรีดยางพารา
- หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- การวางแผนพัฒนาอาชีพ การกรีดยางพารา ในท้องถิ่น
- การวิเคราะห์โอกาสและความเสี่ยงของอาชีพ
- การวางแผนอาชีพ การกรีดยางพารา อย่างเป็นระบบ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- การคิดขั้นสูง
- การใช้ทักษะชีวิต
- การใช้เทคโนโลยี
- ความเป็นผู้ประกอบการ

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย
- ซื่อสัตย์สุจริต
- อยู่อย่างพอเพียง
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ชิ้นงาน / ภาระงาน

- แผนการพัฒนาอาชีพการกรีดยางพารา ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- โปสเตอร์หรืออินโฟกราฟิกแสดงแนวคิดการประกอบอาชีพการกรีดยางพารา ที่มั่นคง

8. การวัดและประเมินผล

- การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
- การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน
- การประเมินจากการนำเสนอผลงาน
- แบบประเมินตนเอง / เพื่อนประเมิน

8.1การประเมินผลก่อนเรียน

1.การทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงด้านการกรีดยางพารา ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

8.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. การประเมินหลังเรียน

2.การทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงด้านการกรีดยางพารา ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมเฉลย

๑

วิธี	เครื่องมือ	ประเมิน
การสังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรม	การมีส่วนร่วม สื่อสารกับเพื่อน
การปฏิบัติ	แบบประเมินการแสดงบทบาท	ความถูกต้องของภาษาและการใช้
ผลงาน	แบบประเมินชิ้นงาน	การสะกดคำ/ประโยค ความคิดสร้างสรรค์

9.แบบประเมินผลงาน / ภาระงาน / ชิ้นงาน

- เกณฑ์ 4 ระดับ (ดีมาก/ดี/พอใช้/ควรปรับปรุง)
- ด้านเนื้อหา (ความถูกต้อง ความสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง)
- ด้านกระบวนการ (การวางแผน การทำงานร่วมกัน การใช้ความคิดสร้างสรรค์)
- ด้านทักษะ (การนำเสนอ การใช้เทคโนโลยี)

แบบประเมินผลงาน / ภาระงาน / ชิ้นงาน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. การใช้ทักษะในการแสวงหาความรู้ (ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้หลากหลาย เช่น คลิป/การ์ตูนคำศัพท์/อินเทอร์เน็ต)	ดีมาก (4): ใช้สื่อหลากหลาย มีความเข้าใจลึกซึ้ง ดี (3): ใช้สื่อหลากหลายแต่ยังมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย พอใช้ (2): ใช้แหล่งข้อมูลน้อย ข้อมูลไม่ครบ ควรปรับปรุง (1): ไม่ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากผู้อื่น	4	
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงกับเรื่องที่เรียน (สามารถอธิบายว่า การรู้จักอารมณ์ตนเองและการควบคุมอารมณ์เกี่ยวข้องกับหลัก 2:3:4 อย่างไร)	-ดีมาก (4): วิเคราะห์ชัดเจน เชื่อมโยงหลักเศรษฐกิจพอเพียง ครบถ้วน -ดี (3): วิเคราะห์ได้บางส่วน มีตัวอย่างเชื่อมโยงบางส่วน -พอใช้ (2): วิเคราะห์ยังไม่ชัดเจน -ควรปรับปรุง (1): ไม่สามารถเชื่อมโยงได้	4	
3. รูปแบบการนำเสนอผลงาน (บทสนทนา/บทบาทสมมติ/โปสเตอร์/คลิปเสียง ฯลฯ)	-ดีมาก (4): นำเสนอชัดเจน มีความคิดสร้างสรรค์ ใช้ภาษา เหมาะสม -ดี (3): นำเสนอเข้าใจง่าย มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย -พอใช้ (2): การนำเสนอยังขาดความน่าสนใจ -ควรปรับปรุง (1): ขาดความชัดเจน ไม่เหมาะสม	4	
4. คุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน (มีความรับผิดชอบ ยึดมั่นการทำงานร่วมกับผู้อื่น แบ่งหน้าที่ ช่วยเหลือเพื่อน)	-ดีมาก (4): มีคุณธรรมในการทำงานชัดเจน ทำงานเป็นทีมดี เยี่ยม -ดี (3): ร่วมมือกับผู้อื่นได้ดี แสดงความรับผิดชอบ -พอใช้ (2): มีส่วนร่วมแต่ยังขาดวินัยบางครั้ง -ควรปรับปรุง (1): ขาดความรับผิดชอบ ขาดความร่วมมือ	4	
5. การใช้พลังงานและทรัพยากรในการทำงานอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน (รู้จักประหยัดพลังงาน ใช้อุปกรณ์อย่างพอประมาณ ใช้วัสดุซ้ำได้)	-ดีมาก (4): ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ประหยัดพลังงาน และมี แนวคิดสร้างสรรค์ด้านสิ่งแวดล้อม -ดี (3): พยายามใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม มีจิตสำนึกด้าน สิ่งแวดล้อม -พอใช้ (2): ใช้วัสดุสิ้นเปลืองบางส่วน ควรปรับปรุง(1): ไม่สนใจหรือใช้ทรัพยากรเกินความจำเป็น	4	

หมายเหตุการให้คะแนน

- คะแนนรวม ≥ 13 = ดีเยี่ยม
- คะแนนรวม 10–12 = ดี
- คะแนนรวม 7–9 = พอใช้
- คะแนน < 7 = ปรับปรุง

10. กิจกรรมการเรียนรู้ (4 ชั่วโมง)

เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้
ชั่วโมงที่ 1	กระตุ้นความสนใจ: ระดมสมอง "การกรีดยางพาราที่ดีคืออะไร?" บรรยาย: ความหมายของการกรีดยางพาราและหลักเศรษฐกิจพอเพียง
ชั่วโมงที่ 2	ศึกษากรณีตัวอย่าง: วิดีโอหรือเรื่องราวผู้ประกอบการอาชีพการกรีดยางพาราที่ประสบความสำเร็จโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง อภิปรายกลุ่ม: อาชีพการกรีดยางพาราที่ดีในชุมชนที่สอดคล้องหลักพอเพียง
ชั่วโมงที่ 3	กิจกรรมกลุ่ม: วางแผนพัฒนาอาชีพการกรีดยางพารา โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง สร้างชิ้นงาน: เขียนแผนอาชีพ/โปสเตอร์แนวคิดอาชีพยั่งยืน
ชั่วโมงที่ 4	นำเสนอผลงานกลุ่ม / วิจารณ์ผลงานร่วมกัน สะท้อนคิด: เขียนความเข้าใจตนเองเกี่ยวกับการกรีดยางพาราและการใช้หลักพอเพียงในชีวิตจริง

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- คลิปวิดีโอการกรีดยางพารา
- บทความเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
- ใบงาน/แบบประเมิน
- กระดาษโปสเตอร์ สี ปากกา
- เว็บไซต์/ฐานข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

10. การประมวลผลการเรียนรู้

- ใช้คะแนนรวมจากการประเมินแต่ละส่วน (พฤติกรรม ชิ้นงาน การนำเสนอ ฯลฯ)
- วัดความก้าวหน้าและความเข้าใจจากผลงานของผู้เรียน
- สรุปผลการเรียนรู้จากแบบสะท้อนคิดและการประเมินตนเอง

11. ผลที่เกิดกับผู้เรียนด้านการกรีดยางพาราสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.ด้านพอประมาณ

- ผู้เรียนสามารถเลือกแนวทางการกรีดยางพาราที่เหมาะสมกับศักยภาพ ทุน ทรัพยากร และบริบทของตนเอง
- รู้จักใช้จ่าย วางแผนรายรับ-รายจ่ายในชีวิตประจำวัน

2. ด้านมีเหตุผล

- ผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการกรีดยางพาราอย่างมีเหตุผล

- สามารถอธิบายเหตุผลในการเลือกหรือวางแผนพัฒนาอาชีพของตนได้ชัดเจน
- ตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูล ไม่ใช่ความอยากหรือแรงกระตุ้นจากกระแสนิยม

3. ด้านมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

- ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงของอาชีพ และสามารถวางแผนรับมือกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจหรือภัยต่าง ๆ ได้
- เรียนรู้จากความล้มเหลวหรืออุปสรรคในการทำกิจกรรม/ชิ้นงาน และพัฒนาแผนใหม่

4. เจื่อนไขของความรู้

- ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูล วางแผน และใช้กระบวนการคิดอย่างมีระบบในการพัฒนาอาชีพ
- มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้หรือประกอบอาชีพ

5. เจื่อนไขของคุณธรรม

- แสดงความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และมีวินัยในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมต่าง ๆ
- มีความมุ่งมั่น ใฝ่เรียนรู้ และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

12. ความสอดคล้องกับศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์

1. ศาสตร์วิทยาศาสตร์ (Science)

- ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการวางแผนการกรีดยางพารา
- ใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และกระบวนการคิดวิเคราะห์ในการตัดสินใจ
- ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและจำหน่าย เช่น การใช้สื่อออนไลน์หรือระบบเกษตรอัจฉริยะ

2. ศาสตร์ทางจริยธรรม (Ethics)

- ส่งเสริมความซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย และรับผิดชอบต่ออาชีพ
- ประกอบอาชีพโดยไม่เอารัดเอาเปรียบ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
- เคารพผู้อื่น ทำงานร่วมกันในชุมชนอย่างเป็นธรรม

ตัวอย่าง:

- ผู้เรียนมีจริยธรรมในอาชีพ ไม่โกงลูกค้า ไม่ขายของไม่มีคุณภาพ
- มีความรับผิดชอบต่อสังคมและธรรมชาติ เช่น ใช้บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้

3. ศาสตร์ทางปรัชญา (Philosophy)

- ยึดหลักเหตุผล ความพอประมาณ และภูมิคุ้มกันตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- มองอาชีพในมิติกว้าง ทั้งด้านคุณภาพชีวิต ความยั่งยืน และความสุข
- มีแนวคิดเชิงระบบ มองเห็นความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่ออาชีพ

ตัวอย่าง:

- การวางแผนอาชีพแบบยั่งยืน ไม่โลภ ไม่เสี่ยงเกินตัว
- ใช้ชีวิตและทำอาชีพด้วยความสุขทางใจ ไม่ยึดติดวัตถุ

13. ความสอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา (รัชกาลที่ 10)

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 10) มีพระราชปณิธานให้พัฒนาการศึกษาของชาติ โดยมุ่งเน้นให้ “เยาวชนไทยเป็นคนดี มีปัญญา มีงานทำ มีความสุข” ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้านหลัก ดังนี้:

ลำดับ	พระบรมราโชบายด้านการศึกษา	ความสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง / การพัฒนาอาชีพ
1	ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม	- หลัก คุณธรรม ในปรัชญาฯ - สอนให้ผู้เรียนซื่อสัตย์ ขยัน อดทน รับผิดชอบ ในการทำอาชีพ
2	สร้างพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง	- ตรงกับ การพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง - ใช้หลัก พอประมาณ มีเหตุผล และภูมิคุ้มกัน
3	มีทักษะชีวิตและอาชีพ	- ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอาชีพผ่าน การปฏิบัติจริง - ฝึกคิด วิเคราะห์ และวางแผนด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียง
4	สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต	- สอดคล้องกับ เงื่อนไขของความรู้ - กระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่รู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
5	มีทักษะอาชีพตามศักยภาพและความถนัด	- ผู้เรียนเลือกและพัฒนาอาชีพตามบริบทตนเอง - ใช้ ความพอประมาณ และ เหตุผล ในการวางแผน
6	มีจิตสำนึกความเป็นไทย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ	- เน้นการอยู่ร่วมในสังคมแบบพอเพียง - เคารพผู้อื่น ทำงานเป็นทีม เห็นคุณค่าท้องถิ่น

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอาชีพให้มั่นคง ตอบสนองต่อพระบรมราโชบายการศึกษาอย่างครบถ้วน โดยเฉพาะการสร้างคนดี คนเก่ง มีอาชีพ มีภูมิคุ้มกัน และสามารถดำรงชีวิตอย่างสมดุลในสังคมได้

14. แนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

หลักเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย:

- 1.พอประมาณ
- 2.มีเหตุผล
- 3.มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

เงื่อนไข 2 ประการ:

- 1.เงื่อนไขของความรู้
- 2.เงื่อนไขของคุณธรรม

แนวทางการนำไปใช้ในระดับผู้เรียน (ชีวิตและอาชีพ)

หลักการ	แนวทางปฏิบัติ
พอประมาณ	- เลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองและครอบครัว ไม่เกินกำลัง - ใช้ทรัพยากรที่มีอย่างรู้คุณค่า เช่น ปลุกผักสวนครัวไว้กินเอง
มีเหตุผล	- วางแผนอาชีพโดยพิจารณาข้อมูลต่าง ๆ อย่างรอบคอบ - เปรียบเทียบต้นทุน-รายได้ ความเสี่ยง และโอกาส
มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	- เตรียมแผนสำรองเพื่อเกิดวิกฤต เช่น ราคาตก งานขาดทุน - ฝึกหลายทักษะ ไม่ยึดติดเพียงอาชีพเดียว
เงื่อนไขของความรู้	- ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาชีพ เทคโนโลยี และการตลาด - เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นและออนไลน์
เงื่อนไขของคุณธรรม	- ประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และขยัน - เคารพผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

แนวทางการนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้/การสอน

1. กิจกรรมฝึกวางแผนอาชีพ โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงประกอบ เช่น คิดต้นทุน ผลตอบแทน ความเสี่ยง
2. ศึกษากรณีตัวอย่างผู้ประกอบการ ที่ใช้แนวทางพอเพียง
3. จัดนิทรรศการหรือกิจกรรมชุมชน เช่น ตลาดนัดนักเรียน พื้นที่แสดงสินค้าแบบพอเพียง
4. บูรณาการกับสาระอื่น เช่น การคำนวณต้นทุน (สาระความรู้พื้นฐาน) การป้องกันโรค (ทักษะการดำเนินชีวิต)

ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนคนอื่นที่สนใจ (การพัฒนาสังคม) การวางแผนการกรรติยาง (ทักษะการเรียนรู้)

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้จัดทำ.....

(.....)

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอวังสามหมอ

เอกสารประกอบ

แนวทางการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ผู้สอนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การกรรดิยงพารา

หลัก พอเพียง	หลักพอประมาณ
เนื้อหา	-กำหนดกิจกรรมที่ไม่หนักเกินไป เช่น การกรรดิยงพาราของผู้เรียน -ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างรอบคอบและใช้ข้อมูลพื้นฐาน ไม่เน้นความหรูหราหรือเกินตัว
เวลา	-แบ่งเวลาเรียนรู้ให้เหมาะสม ไม่เร่งเกินไป และไม่ปล่อยจนไร้จุดหมาย -ช่วยให้ผู้เรียนไม่เครียด และมีเวลาสะท้อนคิด (Reflection)
วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ใช้วิธีการเรียนรู้แบบ Active Learning เช่น การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง
แหล่งเรียนรู้	- เลือกใช้แหล่งเรียนรู้ ที่มีอยู่แล้วในชุมชน/โรงเรียน เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน สวนยางพารา ของวิทยากรผู้สอน -ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างรู้คุณค่า เช่น แปลงสาธิต ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
สื่อ อุปกรณ์	-เลือกใช้ สื่อการสอนที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เช่น ภาพถ่าย ใบงาน แหล่งเรียนรู้ชุมชน -ไม่จำเป็นต้องใช้สื่อเทคโนโลยีที่ซับซ้อนหากไม่เหมาะสมกับสถานการณ์
การประเมินผล	-ประเมินตามสภาพจริงและเหมาะสมกับวัย ไม่เน้นความยากหรือซับซ้อนเกิน ความสามารถของผู้เรียน -ใช้การประเมินอย่างหลากหลาย เช่นการสังเกต การพูดคุย การสะท้อนคิด ใบงานง่าย ๆ -เน้นประเมิน กระบวนการคิดและพฤติกรรม มากกว่าความหรูหราของชิ้นงาน
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี	-ความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะ “พอประมาณ” ว่าหมายถึงอะไร และ ส่งผลต่อผู้เรียนอย่างไร -ความรู้ด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ไม่เกินศักยภาพของผู้เรียน -เข้าใจสภาพชุมชน สถานศึกษาและบริบทท้องถิ่น เพื่อนำมาใช้ให้เหมาะสมกับทรัพยากร ที่มีอยู่จริง
คุณธรรมของครู	-ความพอเพียงในการสอน: ไม่สอนเกินหลักสูตร ไม่ใช้สื่อหรือกิจกรรมที่ฟุ่มเฟือยเกินไป ความถ่อมตน: ยึดความเรียบง่าย ใช้สิ่งที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด -ใฝ่รู้และเข้าใจผู้เรียน: ไม่คาดหวังเกินตัวกับนักเรียน รู้จักให้ออกาสและปรับตาม ความสามารถของแต่ละคน -มีความเมตตาและเอาใจใส่: ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในสิ่งเล็ก ๆ และไม่ยึดติดกับ ความฟุ่มเฟือย

ผู้สอนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การกรรติยางพารา

หลัก / พอเพียง	หลักมีเหตุผล
เนื้อหา	-คัดเลือกเนื้อหาที่ตรงตาม มาตรฐานการเรียนรู้ และ ความจำเป็นต่อชีวิตจริงของผู้เรียน -ไม่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป จัดลำดับเนื้อหาตามความสำคัญ และสามารถนำไปใช้ได้จริง -เน้นการบูรณาการกับบริบทท้องถิ่น เช่น การประกอบอาชีพในชุมชน
เวลา	-กำหนดเวลาอย่างมีเหตุผลตาม ความยากง่ายของเนื้อหา และ ความสามารถของผู้เรียน -เผื่อเวลาไว้สำหรับกิจกรรมสะท้อนผลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น -ใช้เวลาแต่ละช่วงให้คุ้มค่า เช่น ไม่ใช้เวลานานเกินไปกับการอธิบาย แต่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ
วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	-เลือกวิธีการที่ สอดคล้องกับจุดประสงค์และธรรมชาติของผู้เรียน เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง -ใช้วิธีที่ผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมได้ทุกคน และเปิดโอกาสให้คิด วิเคราะห์ และลงมือทำ -มีการวางแผนกิจกรรมอย่างรอบคอบ เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน และใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา
แหล่งเรียนรู้	-เลือกแหล่งเรียนรู้ โดยพิจารณาความเหมาะสมกับเนื้อหา และ เป้าหมายการเรียนรู้ ไม่เลือกเพียงเพราะความนิยม -มีการศึกษาล่วงหน้าเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ เช่น ความปลอดภัย ประโยชน์ และความคุ้มค่าที่จะได้รับ -ใช้แหล่งเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียนได้ เช่น วิถีชีวิตชาวบ้าน อาชีพในท้องถิ่น
สื่อ อุปกรณ์	-เลือกสื่อและอุปกรณ์ที่ เหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน -พิจารณาความพร้อมของโรงเรียน และความสามารถในการจัดหาโดยไม่สิ้นเปลืองเกินจำเป็น -ใช้สื่ออย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมความเข้าใจ ไม่ใช่เพียงเพื่อความสนุกหรือความสวยงาม
การประเมินผล	-ประเมินโดยมีเกณฑ์ชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ -มีการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และอิงกับหลักฐาน เช่น ผลงาน การสังเกต พฤติกรรม หรือการสะท้อนคิด -ใช้วิธีการประเมินที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และ ลักษณะของกิจกรรม ไม่เลือกตามความนิยม
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี	-ความรู้ด้านการวิเคราะห์และออกแบบกิจกรรมที่มีเป้าหมายชัดเจน -ความเข้าใจในการวางแผนการเรียนรู้โดยพิจารณาเหตุผลทางด้านวิชาการและบริบทผู้เรียน -ความสามารถในการประเมินผลและสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักการอย่างมีเหตุผล
คุณธรรมของครู	-รอบคอบและไตร่ตรอง: มีเหตุมีผลในการตัดสินใจ ไม่ใช่อารมณ์หรือความชอบส่วนตัว -ซื่อสัตย์และยุติธรรม: ไม่เลือกปฏิบัติกับนักเรียน ใช้เกณฑ์การประเมินเดียวกันกับทุกคน -เปิดใจรับฟังและใช้ข้อมูลจริง: พิจารณาความเห็นต่างของผู้เรียนและนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผน

ผู้สอนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การกริตยางพารา

หลัก พอเพียง	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
เนื้อหา	-คัดเลือกเนื้อหาที่ปลูกฝังทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวกับความเปลี่ยนแปลงในอาชีพและสังคมได้
เวลา	-มีการสำรองเวลาเผื่อสำหรับกิจกรรมสะท้อนผล หรือแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เช่น กิจกรรมที่ยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ของผู้เรียน
วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	-ใช้วิธีการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เช่น การจำลองสถานการณ์ การแก้ปัญหาแบบกลุ่ม การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง เพื่อสร้างทักษะการเผชิญและปรับตัว
แหล่งเรียนรู้	-เลือกแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ผู้รู้ในชุมชน แหล่งอาชีพจริง พิพิธภัณฑ์ ห้องถื่น เพื่อให้มีมุมมองและแนวทางรับมือปัญหาหลายด้าน
สื่อ อุปกรณ์	-ใช้สื่อที่สามารถประยุกต์ใช้ในหลายสถานการณ์ เช่น ชุดฝึกอาชีพแบบ DIY สื่อที่ประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ เพื่อรองรับข้อจำกัดในอนาคต
การประเมินผล	-ประเมินทั้งกระบวนการและผลลัพธ์ เน้นทักษะการวางแผน แก้ปัญหา และการตัดสินใจ พร้อมมีแผนสำรองหากผู้เรียนมีปัญหา
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี	-ครูต้องมีความรู้เรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง ทักษะการปรับเปลี่ยนแผนการสอน การเรียนรู้แบบยืดหยุ่น และการเสริมภูมิคุ้มกันทางอารมณ์ให้ผู้เรียน
คุณธรรมของครู	-ครูต้องมีความรอบคอบ ใฝ่รู้ เปิดใจรับฟังความคิดเห็น และเป็นแบบอย่างที่สามารถเผชิญปัญหาอย่างสงบและมีสติ

2. การบูรณาการหลัก “พอเพียง” ในกิจกรรมการเรียนรู้

หลักเศรษฐกิจพอเพียง	การบูรณาการในกิจกรรม
พอประมาณ	- ออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและชุมชน ไม่ฟุ่มเฟือย เช่น เลือกใช้วัสดุจากท้องถิ่น - กำหนดเวลาและภาระงานให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน - จัดกิจกรรมที่ไม่เกินทรัพยากรที่มี เช่น งบประมาณ เวลา แรงงาน
มีเหตุผล	- กิจกรรมมีเป้าหมายชัดเจน มีการวางแผนและชี้แจงเหตุผลของแต่ละขั้นตอน - ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูล เช่น การเปรียบเทียบต้นทุน-ผลตอบแทนก่อนเลือกวิธีทำอาชีพ - อธิบายผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นทั้งด้านบวกและลบ
มีภูมิคุ้มกัน	- สร้างสถานการณ์จำลองหรือโจทย์ที่มีปัญหาให้ผู้เรียนแก้ไข เพื่อฝึกทักษะการคิดและการรับมือกับความไม่แน่นอน - จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ร่วมมือ แบ่งงาน และเผชิญปัญหาร่วมกัน - ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากข้อผิดพลาด และประเมินตนเองหลังทำกิจกรรม

2. ผลที่เกิดกับผู้เรียนสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากกิจกรรมการเรียนรู้การกริดยางพารา

2.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติ ตามหลัก 2 เงื่อนไข 3 หลักการ

	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
หลักพอเพียง	-ผู้เรียนสามารถวางแผนการใช้ทรัพยากร เช่น เวลา เงิน และวัสดุอุปกรณ์ ในการทำกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม ไม่เกินตัว และไม่เบียดเบียนผู้อื่น ตัวอย่าง: ผู้เรียนกริดยางให้เหมาะสมตามกำลังของตน เอ	-ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และตัดสินใจจากข้อมูลที่ต้องการมีหลักคิดรองรับการเลือกวิธีการทำงาน เช่น ศึกษาต้นทุน-กำไรของการกริดยางพารา ก่อนเลือกการกริดยางพาราที่เหมาะสมกับพื้นที่และตลาด	ผู้เรียนฝึกแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า วางแผนรองรับความเสี่ยง และปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น เตรียมแผนสำรองเมื่อผลผลิตเสียหาย เช่น นำไปหมักทำปุ๋ยชีวภาพ
ความรู้	-ผู้เรียนได้รับความรู้ทั้งในเชิงวิชาการและประสบการณ์จริง เช่น การวางแผนการกริดยางพารา การตลาด การใช้ทรัพยากรท้องถิ่น การจดบันทึกผลการทดลอง		
คุณธรรม	-ผู้เรียนฝึกมีวินัย ซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ และมีความเพียร เช่น การดูแลการกริดยางพาราจนเก็บผลผลิตได้ การแบ่งปันความรู้การกริดยางพาราให้เพื่อนหรือชุมชน		

สรุปผลที่เกิดกับผู้เรียน

ด้าน	ผลที่เกิดขึ้น
ทักษะภาษา	-ผู้เรียนสามารถสื่อสารความรู้ ความคิด และประสบการณ์จากการทำกิจกรรมอาชีพได้อย่างชัดเจน - พัฒนาทักษะการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน เช่น การจดบันทึกผลการทดลอง การนำเสนอหน้าชั้นเรียน และการทำรายงานกลุ่ม - มีความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและนำเสนอข้อมูล
การคิดวิเคราะห์	-ผู้เรียนสามารถตั้งคำถาม วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และหาทางเลือกที่เหมาะสม -ฝึกตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เช่น การเลือกวิธีการกริดยางพาราที่เหมาะสมกับทรัพยากรที่มี -สามารถเปรียบเทียบต้นทุน-กำไรและเลือกแนวทางที่คุ้มค่ามากที่สุด
คุณธรรมจริยธรรม	ผู้เรียนแสดงออกถึงความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย และอดทนในการทำงาน มีน้ำใจและรู้จักแบ่งปัน เช่น การทำงานเป็นทีม การช่วยเหลือกันในกลุ่ม มีความเพียรพยายามและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	-ผู้เรียนเข้าใจและนำหลัก พอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มาใช้ในชีวิตจริง -ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าและไม่ฟุ่มเฟือย -เรียนรู้การวางแผน การประหยัด และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการประกอบอาชีพ

2.2 ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

ด้าน	องค์ประกอบ	สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ที่เกิดกับผู้เรียน
วัตถุ	การใช้ทรัพยากรและ สิ่งของอย่างรู้คุณค่าและมี ประสิทธิภาพ	-เน้นความพอประมาณ ในการใช้และจัดการทรัพยากรสิน รายได้ รายจ่าย -ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และไม่ฟุ่มเฟือย -วางแผนการออมและการลงทุนที่ปลอดภัย -ตัวอย่าง: ปลุกพืชผักสวนครัวลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
สังคม	การอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจ และเคารพกัน	-สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวและชุมชน -เคารพกติกาและกฎหมาย -ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในยามจำเป็น -ตัวอย่าง: ร่วมทำกิจกรรมจิตอาสาในชุมชน
สิ่งแวดล้อม	การเรียนรู้โดยตระหนักถึง การรักษาสิ่งแวดล้อม	-อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ -ลดการใช้พลังงานและลดของเสีย -ใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม -ตัวอย่าง: คัดแยกขยะและใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก
วัฒนธรรม	การมีจิตใจที่เข้มแข็ง และ ยึดถือคุณธรรม จริยธรรม	-รักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น -ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม -ส่งเสริมการเรียนรู้และสืบทอดวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ -ตัวอย่าง: ร่วมประเพณีท้องถิ่นและสอนลูกหลานให้เข้าใจคุณค่า
ความรู้	การมีความรู้และทักษะที่ ใช้ได้จริงในชีวิต	-ใช้ข้อมูลและความเข้าใจที่ถูกต้องมาประกอบการตัดสินใจ

ใบความรู้

หลักสูตรการกรีดยางอย่างถูกวิธี

การกรีดยางมี ๕ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. ขั้นพื้นฐาน (กรีตแบบกระตุกมือ และเดินแบบสลับเท้า)
๒. ขั้นพัฒนา ๑ (กรีตให้ไม่ถึงเนื้อไม้)
๓. ขั้นพัฒนา ๒ (กรีตให้หน้าเรียบและรักษามุมกรีต ๓๐ องศา ตลอดแนวการกรีต)
๔. ขั้นประณีต ๑ (กรีตให้ถึงท่อน้ำยาง)
๕. ขั้นประณีต ๒ (กรีตให้เส้นเปลือ่งเปลือกน้อยที่สุด)

โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

๑) ขั้นตอนการฝึกกรีดยางขั้นพื้นฐาน

๑.๑ ให้ยืนห่างจากต้นยางตรงรอยเปิดกรีตประมาณ ๒๕ – ๓๐ เซนติเมตร หรือประมาณ ๑ ช่วงกรีต

๑.๒ จิกเคียวมีดลงบนรอยกรีตตรงเส้นแบ่งครึ่งหลังของต้นยาง ตวัดมีดให้เคียวมีดสะกิดเปลือก

ยาง ให้ขาด แล้วกระตุกข้อมือขวาให้มิดตัดเปลือกยางขาดเป็นชิ้นบางๆ เป็นรูปสามเหลี่ยมยาว ประมาณ ๑ – ๒ เซนติเมตร ความหนาไม่เกิน ๒ มิลลิเมตร โดยให้แก้มมีดด้านนอกแนบกับต้นยาง ตลอดเวลา กระตุกข้อมือต่อไปให้เปลือกยางขาดเป็นชิ้นบางๆ เหมือนครั้งแรก กรีตได้ประมาณ ๑/๓ ของความยาวหน้ากรีต แล้วเคลื่อนร่างกายไปด้านหลัง โดยก้าวเท้าซ้ายเดินเวียนต้นยาง ผ่านไปหน้าเท้าขวา แล้วก้าวเท้าขวาตาม กรีตโดยการกระตุกข้อมือไปจนสุดหน้ากรีตบรรจบกับ เส้นแบ่งครึ่งเส้นหน้า

****ห้ามเดินแบบชิดเท้าเพราะจะทำให้การเคลื่อนตัวสะดุด มีผลทำให้รอยกรีตไม่สม่ำเสมอ**

๒) ขั้นตอนการฝึกกรีดยางขั้นพัฒนา ๑ (กรีตให้ไม่ถึงเนื้อไม้) การกระตุกมือแต่ละครั้ง ให้ส่วนของแก้มมีดด้านนอกแนบกับหน้ายาง โดยกรีตไม่ให้ลึกถึงเนื้อไม้

๓) ขั้นตอนการฝึกกรีดยางขั้นพัฒนา ๒ (กรีตยางให้หน้าเรียบ และรักษามุมกรีต ๓๐ องศา ตลอดแนวการกรีต) การกระตุกมือแต่ละครั้ง ให้กรีตหน้าเรียบสม่ำเสมอกับรอยกรีตครั้งก่อน พร้อมทั้งรักษามุมกรีต ให้ได้ ๓๐ องศากับแนวระดับตลอดแนวการกรีต

ข้อดีของการกรีตหน้าเรียบ

๑. หน้ายางแห้งเร็ว ลดการเกิดโรคหน้ายาง
๒. เส้นเปลือ่งเปลือกน้อย
๓. เปลือกงอกใหม่เรียบสม่ำเสมอ

ข้อเสียจากการกรีตหน้ายางไม่เรียบ

๑. หน้ายางแห้งช้า โอกาสเกิดโรคหน้ายางสูง
๒. เส้นเปลือ่งเปลือกมากกว่า ทำให้ผลรวมน้ำยางน้อยลง
๓. เปลือกงอกใหม่ไม่เรียบสม่ำเสมอ
๔. โอกาสกรีดลึกถึงเนื้อไม้มากกว่า

เทคนิคการกรีดยางให้หน้าเรียบ

ให้กรีตโดยใช้พื้นฐานที่ฝึกมาแล้ว คือ การกรีตกระตุกมือ สลับเท้า กรีตไม่ถึงเนื้อไม้ ขั้นตอนนี้ให้ เน้นเพิ่มเติมโดยการกรีตแนบแก้มมีดด้านนอกให้ชิดลำต้น

การรักษามุมกรีต

การกรีดยางที่ต้นนอกจากหน้าเรียบสม่ำเสมอแล้ว จำเป็นต้องรักษามุมกรีตของหน้ายาง ให้ได้ ๓๐ องศา กับแนวระดับตลอดแนวการกรีตด้วย เพราะทำให้ตัดท่อน้ำยางได้มากและน้ำยาง ไหลสม่ำเสมอ สามารถตรวจสอบได้โดยใช้แผ่นสังกะสีหรือกระดาษพับมุม ๓๐ องศา ทาบกับรอยกรีตแล้วขีดเส้น เพื่อให้สังเกตเห็นว่าส่วนไหนของรอยกรีตอยู่สูงหรือต่ำกว่าแนวเส้นที่ขีด จากนั้นจึงทำการปรับแต่งมุมกรีตให้ถูกต้องต่อไป

๔) ขั้นตอนการกรีดยางขั้นประณีต ๑ (กรีตให้ถึงท่อน้ำยาง) การกระตุกมือแต่ละครั้ง ให้กรีดลึกถึงจุดที่สามารถตัดท่อน้ำยางได้มากที่สุดโดยไม่บาดเนื้อเยื่อเจริญ

กายวิภาคของต้นยาง ชั้นโครงสร้างของต้นยางเรียงตามลำดับจากด้านนอกเข้าสู่ด้านในของลำต้น มีรายละเอียดดังนี้ (เน้นทำความเข้าใจและฝึกสังเกตชั้นท่อน้ำยาง และชั้นเนื้อเยื่อเจริญ)

- ๑.ชั้นเปลือกชั้นด้านนอกสุด มีสีน้ำตาลเข้ม เป็นเซลล์ของท่อน้ำยางเก่าที่ตายแล้ว บางเซลล์อาจมีชีวิตอยู่เรียง
- ๒.ชั้นเปลือกชั้นใน มีสีขาวยาว เป็นชั้นของเซลล์ท่อน้ำยางที่สมบูรณ์ ซึ่งในชั้นนี้จะมีปริมาณท่อน้ำยางมากที่สุด
- ๓.ชั้นเปลือกชั้นใน มีสีขาวยาว เป็นชั้นของเซลล์ท่อน้ำยางทำหน้าที่เป็นทางผ่านของอาหารและสร้าง

๔.ชั้นเซลล์เนื้อเยื่อเจริญ มีสีเหลืองอมเขียว ลักษณะใสคล้ายวุ้น ทำหน้าที่สร้างท่อต่างๆ ได้แก่ ท่อน้ำยาง ท่ออาหาร ท่อน้ำและธาตุอาหาร

๕. ชั้นท่อน้ำและธาตุอาหาร แทรกตัวอยู่ในเนื้อไม้

๕) ขั้นตอนการกรีดยางชั้นประณีต ๒ (กรีดให้เส้นเปลือกเปลี่ยนเล็กน้อยที่สุด)

การกระตุกมือแต่ละครั้ง ไม่ให้กรีดเส้นเปลือกเปลี่ยนมากเกินไป

-ปกติความลึกเส้นเปลือกเปลี่ยนขึ้นอยู่กับจำนวนวันกรีดและฝีมือคนกรีด ความลึกเส้นเปลือกเปลี่ยนของการกรีดแต่ละครั้งอยู่ระหว่าง ๑.๗ – ๒.๐ มิลลิเมตร การกรีดเปลี่ยนหรือบางไม่มีผลต่อผลผลิต แต่การกรีดถี่หรือกรีดเปลี่ยนมากเกินไปจะทำให้ต้นยางหมดหน้ากรีดเร็วโดยที่เปลือกใหม่งอกไม่ทัน การกรีดยางที่ดีควรเส้นเปลือกเปลี่ยนประมาณเดือนละ ๒.๕ เซนติเมตร หรือปีละ ๓๐ เซนติเมตร โดยเปิดกรีดหน้าแรกที่มีความสูง ๑๕๐ เซนติเมตร จากพื้นดิน จะกรีดได้นาน ๕ ปี เปิดกรีดหน้าที่สองได้อีก ๕ ปี และสามารถย้อนกลับมากรีดเปลี่ยนที่งอกใหม่ซ้ำรอยเดิมของหน้ากรีดแรกได้อีก ๕ ปี และหน้ากรีดที่สองได้อีก ๕ ปี จะได้ระยะเวลาในการกรีดนาน ๒๐ ปี

-การฝึกในชั้นตอนนี้ ให้กรีดเหมือนขั้นตอนเดิมทุกอย่าง แต่กำหนดให้กรีดครั้งละ ๑ นิ้ว (๒.๕ เซนติเมตร) ของความกว้างหน้ากรีด ควรจะกรีดได้ประมาณ ๑๓-๑๕ รอยกรีด การฝึกกรีดยางชั้นพื้นฐาน (กรีดแบบกระตุกมือและเดินแบบสลับเท้า)

-ฝึกสลับมือโดยให้ยกมือข้างที่ถนัดขึ้นแล้วพับข้อศอกแนบลำตัว แขนขึ้นแล้วให้กระดกข้อมือขึ้นลง ๕ – ๖ ครั้ง จากนั้นให้คว่ำมือลง ข้อศอกแนบลำตัวเช่นเดิม กระดกข้อมือขึ้นลง ๕ – ๖ ครั้ง เพื่อผ่อนคลาย และย้ำว่าการกรีดยางที่ถูกวิธีต้องใช้ข้อมือกระตุกมิด โดยที่ข้อศอกไม่เคลื่อนไหว (กรีดแบบขอย)ตามความลึกของหน้ายาง ซึ่งในชั้นนี้จะมีปริมาณท่อน้ำยางเพียง เล็กน้อย

กรีดโดยการกระตุกมือ	กรีดโดยการลากแขน
- ใช้แรงน้อย	- ใช้แรงมาก
- เปลือกบาง เส้นเปลือกเปลี่ยนน้อย	- เปลือกหนา เส้นเปลือกเปลี่ยนมาก
- หลบหลีกตาหรือตุ่มบนหน้ายางได้ง่าย	- ไม่สามารถหลบหลีกตาหรือตุ่มบนหน้ายางได้
- โอกาสถึงเนื้อไม้จึงน้อยกว่า	- โอกาสถึงเนื้อไม้จึงมีมากกว่า

การจับมิด

๑. จับด้ามให้อยู่ในอุ้งมือขวา นิ้วชี้อยู่บนสันมิด
๒. มือซ้ายจับตัวมิดเพื่อประคองมิดให้แนบชิดหน้ายาง
๓. แขนข้อศอกขวาชิดลำตัว ไม่ให้ข้อศอกเคลื่อนที่
๔. กระตุกมือขวา

เอกสารอ้างอิง

๑. เอกสารวิชาการสำหรับครูยาง, ๒๕๕๖ ฝ่ายพัฒนาสวนสงเคราะห์ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์ การทำสวนยาง, หน้า ๗๗ – ๘๑.

๒. พิศมัย จันทมา และคณะ, การจัดการสวนยางอย่างยั่งยืน, สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร และสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร หน้า ๑๑๗ - ๑๒๖.

๓. คู่มือวิทยากร การฝึกอบรมพนักงาน หลักสูตร “เทคนิคการกรีดยาง”, ๒๕๖๐ กองฝึกอบรม การยางแห่งประเทศไทย

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พระราชดำรัสที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

“...การจะเป็นเช่นนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินนั้น หมายความว่า อุ้มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตนเอง ความพอเพียงนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกครอบครัว จะต้องผลิตอาหารของตัวเอง จะต้องทอผ้าใส่เอง อย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอ จะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บางสิ่งบางอย่างผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้ แต่ขายในที่ ไม่ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๙

“...พอเพียง มีความหมายกว้างขวางยิ่งกว่านี้อีก คือคำว่าพอ ก็พอเพียงนี้ก็พอแค่นั้นเอง คนเราถ้าพอในความต้องการก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าประเทศใดมีความคิดอันนี้ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่าพอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมี มีมากอาจจะมีของเหลือก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทาง การดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นปัญหา สามารถดำรงอยู่ได้ อย่างมั่นคง และยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชน ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง จึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็น และเหมาะสมกับฐานะของตนเอง
สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ
หลักกฎหมาย หลักศีลธรรมจรรยา และวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบรู้และรอบคอบ

ระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ว่าจะเป็นส่วนเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่

เงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจ และการกระทำเป็นไปพอเพียง จะต้องอาศัยทั้งคุณธรรมและความรู้ ดังนี้
เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องสร้างเสริมให้เป็นพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ประกอบด้วย ด้านจิตใจ คือการตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต และด้านการกระทำ คือมีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย การฝึกฝนให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบ และความระมัดระวังที่จะนำความรู้ต่าง ๆ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และในขั้นปฏิบัติ

การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ต้องคำนึงถึง ๔ มิติ ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ	ลดรายจ่าย / เพิ่มรายได้ / ใช้ชีวิตอย่างพอควร / คิดและวางแผน อย่างรอบคอบ / มีภูมิคุ้มกัน / ไม่เสี่ยงเกินไป / การเผื่อทางเลือกสำรอง
ด้านสังคม	ช่วยเหลือเกื้อกูล / รู้รักสามัคคี / สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ / เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง รู้ค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด / ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด
ด้านวัฒนธรรม	รักและเห็นคุณค่าในความเป็นไทย เอกลักษณ์ไทย / เห็นประโยชน์และ คุ่มค่า ของภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น / รู้จักแยกแยะและเลือกรับวัฒนธรรม อื่นๆ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเทศชาติ ประชาชน
สมดุล ยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ภูมิคุ้มกันในด้านวัตถุ / สังคม / สิ่งแวดล้อม / วัฒนธรรม

กรอบแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

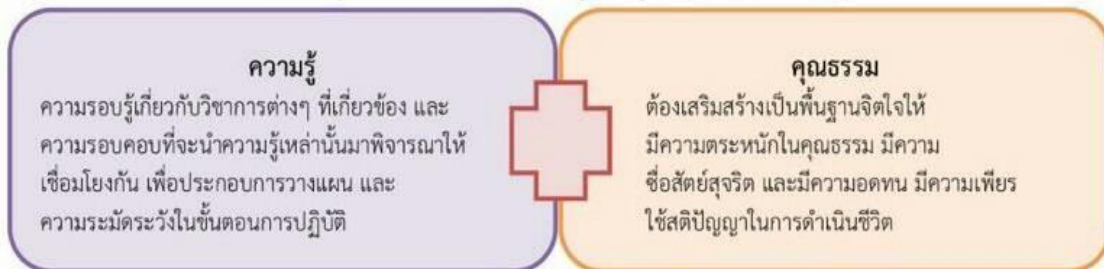
เศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักในการดำเนินชีวิตไปสู่ความเจริญก้าวหน้า พร้อมกับความสมดุลและมั่นคง เมื่อนำไปใช้บริหารจัดการตนเอง และภารกิจงานที่บุคคลนั้นกำลังกระทำอย่างสม่ำเสมอ ย่อมสำเร็จประโยชน์และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกรอบแนวคิดที่ต้องใช้ความรู้ควบคู่ไปกับคุณธรรม ในการตัดสินใจ โดยคำนึงถึง ๓ หลักการ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และมุ่งที่จะทำให้อะไรที่เกิดขึ้นนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าที่สมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ ได้แก่ ด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

การทำงานใดๆ ที่มุ่งให้ประสบผลสำเร็จอย่างราบรื่น

แต่ละบุคคลจำเป็นต้องใช้ความรู้ควบคู่กับคุณธรรมเป็นพื้นฐาน

การตัดสินใจและการดำเนินการใดๆ จำเป็นต้องยึด 3 หลักการพอเพียงทุกครั้ง

พอประมาณ - พอเหมาะ พอดี กับสภาพของตน (ปัจจัยภายใน) - พอควร สอดคล้อง กับภูมิสังคม (ปัจจัยภายนอก)	มีเหตุผล - รู้สาเหตุ – ทำไม / เพราะเหตุใด - รู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง -วิชาการ กฎหมาย ความเชื่อ ประเพณี - รู้ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในด้าน ต่างๆ กว้างแคบใกล้ไกล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี - เตรียมความพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ - วางแผน รอบคอบ ไม่ประมาท เพื่อป้องกันอันตรายหรือปัญหา ที่อาจจะเกิดขึ้น
--	---	---

มุ่งให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง

ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ใบงาน: อาชีพที่มั่นคงและเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง: ให้นักเรียนตอบคำถามในแต่ละข้อให้สมบูรณ์ที่สุด

ชื่อ-นามสกุล: ระดับชั้น: เลขที่:

ตอนที่ 1: ความหมายของอาชีพที่มั่นคง

1. ในความคิดของคุณ "อาชีพที่มั่นคง" คืออะไร? (สามารถยกตัวอย่างประกอบได้)

.....

.....

2. นอกเหนือจากเรื่องรายได้แล้ว ปัจจัยใดอีกบ้างที่ทำให้อาชีพหนึ่ง "มั่นคง"? (ให้ตอบอย่างน้อย 3 ข้อ)

.....

.....

.....

ตอนที่ 2: หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการเลือกอาชีพ

จากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ห่วง 2 เงื่อนไข) ให้นำมาวิเคราะห์กับ "อาชีพในฝัน" ของคุณเอง

อาชีพในฝันของคุณคือ:

1. พอประมาณ: อาชีพในฝันของคุณมีรายได้ที่ "พอประมาณ" กับการใช้ชีวิตของคุณหรือไม่ อย่างไร?

.....

.....

2. มีเหตุผล: เหตุผลที่คุณเลือกอาชีพนี้คืออะไร? (เพราะความชอบ ความถนัด หรือเป็นอาชีพที่มีประโยชน์ต่อผู้อื่น)

.....

.....

3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี: คุณจะเตรียมตัวอย่างไรเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลง หรือวิกฤตที่อาจเกิดขึ้นในอาชีพนี้?

.....

.....

4. เงื่อนไขความรู้: คุณต้องมีความรู้อะไรบ้างเพื่อทำอาชีพนี้ และจะเรียนรู้ได้อย่างไร?

.....

.....

5. เงื่อนไขคุณธรรม: คุณจะใช้คุณธรรมในการประกอบอาชีพนี้ได้อย่างไรบ้าง?

.....

.....

แบบทดสอบเรื่อง อาชีพที่มั่นคงและเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- ข้อใดอธิบายความหมายของ "อาชีพที่มั่นคง" ได้ถูกต้องที่สุด?
 - อาชีพที่สร้างรายได้สูงและรวดเร็ว
 - อาชีพที่ทำแล้วมีความสุขและมีความพอใจในชีวิต
 - อาชีพที่สามารถสร้างรายได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
 - อาชีพที่มีคนนิยมทำกันเป็นจำนวนมาก
- ข้อใด *ไม่ใช่* ปัจจัยสำคัญที่บ่งบอกถึงความมั่นคงของอาชีพ?
 - มีทักษะที่เป็นที่ต้องการในตลาดแรงงาน
 - มีโอกาสในการเติบโตในสายงาน
 - มีรายได้เท่ากับเพื่อนร่วมงานทุกคน
 - มีความสุขและความพอใจในการทำงาน
- หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีองค์ประกอบหลักกี่ห่วง?
 - 2 ห่วง
 - 3 ห่วง
 - 4 ห่วง
 - 5 ห่วง
- "ความพอประมาณ" ในหลักเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงข้อใดในการเลือกอาชีพ?
 - เลือกอาชีพที่มีรายได้น้อยที่สุด
 - เลือกอาชีพที่เหมาะสมกับฐานะและกำลังของตนเอง
 - เลือกอาชีพที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง
 - เลือกอาชีพตามที่คุณปกครองแนะนำเท่านั้น
- นักเรียนคนหนึ่งต้องการเป็นนักธุรกิจ แต่ไม่เคยศึกษาเรื่องการตลาดหรือการเงินมาก่อน การกระทำนี้ขาดคุณสมบัติในห่วงใดของเศรษฐกิจพอเพียง?
 - ความพอประมาณ
 - ความมีเหตุผล
 - การมีภูมิคุ้มกันที่ดี
 - คุณธรรม
- "การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง" ในบริบทของการเลือกอาชีพ ควรเน้นไปที่เรื่องใด?
 - การทำงานที่บ้านเสมอ
 - การมีเงินออมจำนวนมาก
 - การรู้จักพัฒนาและเตรียมพร้อมรับมือกับความเสี่ยง
 - การทำงานในบริษัทขนาดใหญ่เท่านั้น
- หากเราเลือกอาชีพเพราะ "มีความชอบและถนัด" ตรงกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงในด้านใด?
 - ความพอประมาณ
 - ความมีเหตุผล
 - การมีภูมิคุ้มกัน
 - คุณธรรม

8. หลักเศรษฐกิจพอเพียงมีเงื่อนไขสำคัญที่ต้องมี 2 ประการ ได้แก่อะไรบ้าง?
- ก. ความขยันและอดทน
 - ข. ความพอใจและพอเพียง
 - ค. ความรู้และคุณธรรม
 - ง. ความมั่นคงและยั่งยืน
9. การเลือกอาชีพโดยคำนึงถึง "ความซื่อสัตย์สุจริต" ในการทำงาน ตรงกับเงื่อนไขใดในหลักเศรษฐกิจพอเพียง?
- ก. ความรู้
 - ข. คุณธรรม
 - ค. ความพอประมาณ
 - ง. ความมีเหตุผล
10. ข้อใดคือความสัมพันธ์ที่ถูกต้องระหว่าง "อาชีพที่มั่นคง" กับ "หลักเศรษฐกิจพอเพียง"?
- ก. อาชีพที่มั่นคงไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง
 - ข. หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยให้เลือกและสร้างอาชีพที่มั่นคงได้
 - ค. อาชีพที่มั่นคงคือการทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงทั้งหมด
 - ง. หลักเศรษฐกิจพอเพียงทำให้เรามีอาชีพที่มั่นคงเสมอไป

เฉลยและคำอธิบาย

1. ค. อาชีพที่สามารถสร้างรายได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

คำอธิบาย: อาชีพที่มั่นคงไม่ใช่แค่มีรายได้สูง แต่ต้องสามารถเลี้ยงดูตัวเองได้อย่างสม่ำเสมอและในระยะยาว

2. ค. มีรายได้เท่ากับเพื่อนร่วมงานทุกคน

คำอธิบาย: รายได้อาจแตกต่างกันไปตามความสามารถและตำแหน่ง การมีรายได้เท่ากับเพื่อนร่วมงานจึงไม่ใช่ปัจจัยหลักที่บ่งบอกถึงความมั่นคงของอาชีพ

3. ข. 3 ห่วง

คำอธิบาย: หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย 3 ห่วง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

4. ข. เลือกอาชีพที่เหมาะสมกับฐานะและกำลังของตนเอง

คำอธิบาย: ความพอประมาณคือการเลือกให้เหมาะสมกับศักยภาพและไม่เกินตัว

5. ข. ความมีเหตุผล

คำอธิบาย: การเลือกอาชีพต้องมีเหตุผลรองรับ โดยเฉพาะการเตรียมความรู้ความพร้อมก่อนเริ่มต้น

6. ค. การรู้จักพัฒนาและเตรียมพร้อมรับมือกับความเสี่ยง

คำอธิบาย: การมีภูมิคุ้มกันคือการเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการตกงานหรือเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง

7. ข. ความมีเหตุผล

คำอธิบาย: การเลือกอาชีพตามความชอบและความถนัดถือเป็นเหตุผลที่สำคัญและเหมาะสมในการตัดสินใจ

8. ค. ความรู้และคุณธรรม

คำอธิบาย: เงื่อนไขของเศรษฐกิจพอเพียงคือการมีความรู้ในการตัดสินใจ และมีคุณธรรมในการดำเนินชีวิตและการทำงาน

9. ข. คุณธรรม

คำอธิบาย: การมีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงานเป็นส่วนหนึ่งของคุณธรรมที่สำคัญ

10. ข. หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยให้เลือกและสร้างอาชีพที่มั่นคงได้

คำอธิบาย: เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่นำมาใช้ในการวางแผนชีวิตและการทำงานเพื่อสร้างความมั่นคงในระยะยาวได้

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอวังสามหมอ
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุดรธานี
กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ

